

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Soukromé reálné gymnázium Přírodní škola, o. p. s.

Fryčovská 462, 199 00 Praha 9 – Letňany

Identifikátor školy: 600 005 984

Termín konání inspekce: 5. – 7. duben 2005

Čj:	b5-1089/05-5019
Signatura	oa9dy332

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Soukromé reálné gymnázium Přírodní škola, o. p. s. vzniklo 1. září 1993, jeho zřizovatelem byla fyzická osoba (viz Zřizovací listina Soukromého reálného gymnázia Přírodní škola, U nových vil 3, 100 00 Praha 10 ze dne 31. března 1993). Přírodní škola byla zřízena jako obecně prospěšná společnost (o. p. s.). Škola v současné době sídlí v Praze 9 – Letňanech, v budově místní základní školy má pronajaté jedno patro.

Gymnázium sdružuje soukromé reálné gymnázium „Přírodní školu“ s kapacitou 70 žáků a vyučuje dle řádného Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol denní studijní obor 79-41-K/804 Gymnázium – přírodovědné předměty s délkou studia 8 let. V době konání inspekce se ve čtyřech třídách (sekunda, kvarta, sexta, septima) učilo 59 žáků.

Prioritou soukromého gymnázia je malý kolektiv zachovávající komunitní charakter školy s přátelskou atmosférou a vytvořenými podmínkami pro zohledňování individuálních potřeb všech. Důraz je kladen na výchovu, praktickou činnost, organizační schopnosti, řešení konkrétních problémů, pomoc starším mladším a vzájemnou sounáležitost.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost proběhla v osmiletém soukromém gymnáziu, které sídlí ve čtvrti Letňany v Praze 9.

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávací činnosti v gymnáziu ve studijním oboru denního osmiletého studia **79-41-K/804 Gymnázium – přírodovědné předměty** v předmětech: český jazyk a literatura, dějepis a fyzika,
- materiálně-technických podmínek vzdělávací činnosti v gymnáziu ve studijním oboru denního osmiletého studia **79-41-K/804 Gymnázium – přírodovědné předměty** v předmětech: český jazyk a literatura, dějepis a fyzika,
- průběhu a výsledků vzdělávání v gymnáziu ve studijním oboru denního osmiletého studia **79-41-K/804 Gymnázium – přírodovědné předměty** v předmětech: český jazyk a literatura, dějepis a fyzika.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z jedenácti členů pedagogického sboru je osm kmenových zaměstnanců školy. Mnozí pedagogové spolupracují doposud se svými mateřskými fakultami buď formou vysokoškolské výuky, nebo formou postgraduálního studia. Český jazyk a literaturu vyučuje zkušená kvalifikovaná vyučující, dějepis odborně a pedagogicky způsobilá učitelka. Předmět fyzika vyučují dva učitelé. Oba mají vysokoškolské pedagogické vzdělání, jeden z nich však vyučuje fyziku mimo svoji specializaci (velmi malé procento vyučovacích hodin). Věková skladba pedagogického sboru je 28, 6 let. Mladý sbor je flexibilní, není zatížený stereotypem a přináší do života školy nové trendy. Velmi pozitivně se staví k nastoleným cílům školy, jednotliví pedagogové se práci se žáky věnují i mimo území školy.

Ředitel školy splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, do funkce byl jmenovaný Správní radou o. p. s. Výchovné poradenství vykonává jmenovaná výchovná

poradkyně bez potřebného kvalifikačního studia. Organizační strukturu a řízení, formy a metody práce, práva a povinnosti pracovníků školy určuje *Organizační řád školy*. Základní kompetence ředitele školy vymezuje *Zakládací listina a Status o. p. s.* Ředitel se ve své práci opírá o pedagogickou radu, nejvyšší orgán samosprávy – společné shromáždění a užší vedení školy, které tvoří zástupce ředitele školy, hospodář školy a tajemník školy. Organizace výuky vychází z *Organizace pedagogického systému Přírodní školy*, který zahrnuje: specifické rozložení učiva (na základní učivo navazují témata realizovaná v mezioborových projektech školy), podmínkový systém hodnocení žáků (přesná pravidla pro práci v podmínkovém systému podává *Klasifikační řád Soukromého reálného gymnázia Přírodní školy, o. p. s.*, splnění podmínek je zaznamenáváno do studentského průkazu), předpoklady účasti žáků v *Expedici* (jedná se získání vědomostí a dovedností v praxi, popř. terénu v závěru školního roku), krátkodobé studijní výjezdy školy (jejich cílem je vytvořit prostor pro aplikaci učiva v praxi, důraz je kladen na fyzickou a psychickou kondici žáků, ale i kontakt s okolním světem). Materiál uvádí i další perspektivy školy v dlouhodobějším vývoji, které jsou rozpracovány do plánů krátkodobých: *Plán práce na školní rok 2004/2005, Pedagogický plán akcí na 1. a 2. pololetí školního roku 2004/2005*. Dílčí akce jsou vyučujícími písemně hodnoceny a ředitelem sledovány. Přenos informací uvnitř školy je zajištěn (pravidelná shromáždění školní komunity každé ráno před začátkem vyučování, delší hodnotící shromáždění v pátek, na konci celého týdne, informativní nástup celé školy v úterý před obědem). Bezprostřední kontakt ředitele školy se žáky i učiteli vychází i z umístění školy v jednom patře základní školy. Informační systém je transparentní a účinný. Metodickou a předmětovou komisi vede ředitel školy, který konzultuje pedagogické záležitosti s jednotlivými pedagogy, kteří v oblasti didaktiky působí i na vysokých školách. *Organizace činnosti a provozu školy je funkční a v mnohých směrech inovativní, neotřelá a vynalézavá jak vůči žákům, tak pedagogům.*

Kvalita výchovně vzdělávací práce je pravidelně kontrolována. Písemný materiál *Plán hospitační a kontrolní činnosti* je rozdělen do měsíců a je podrobně rozveden. Nastavený kontrolní systém dokazuje využití výsledků kontrol v systému řízení školy. Hospitační činnosti se věnuje převážně ředitel školy, kontrole pedagogické dokumentace zástupkyně ředitele školy. Kontrola má vždy vymezený předmět, je písemně evidovaná, zaznamenává přijatá opatření a termín splnění. Závěry kontrol jsou s pedagogy projednávány (viz hospitační záznamy, protokoly o provedených kontrolách). Ředitel poskytuje učitelům metodicko-instrukční pomoc, umí práci pedagogů analyzovat a hodnotit. Začínajícím a nekvalifikovaným pedagogům je věnována zvýšená pozornost ze strany ředitele školy formou metodické pomoci. Ostatními pracovníky školy jsou podrobně seznamováni s filozofií školy a její organizací. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy podporováno a je cíleně zaměřeno na priority gymnaziálního vzdělávání. Nízký věk pedagogů s sebou přináší i nutnost neustále se vzdělávat.

Pedagogický sbor, který ředitel školy vybudoval, je pro práci školy nadšený a věnuje jí i mnoho osobního času. Klima školy je velmi tvůrčí, přívětivé a vstřícné. Ředitel školy dokázal během krátké doby trvání gymnázia vytvořit atypickou školu, která pěstuje alternativní formy práce, vyznačuje se specifickým přístupem k žákům i k výuce. Ředitel si práce pedagogického sboru váží a umí odvedené výkony pochvalně ohodnotit. V oblasti finančního hodnocení jednotlivých pracovníků má jasně stanovená pravidla. Pracovníci jsou motivováni *Vnitřním platovým předpisem*, který stanovuje podmínky jejich odměňování a přesně vymezuje kritéria hodnocení. Všichni jsou s ním seznámeni při podpisu pracovní smlouvy. *Hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců má pozitivní vliv na jejich profesionální růst.*

Personální podmínky vzdělávání v gymnáziu jsou celkově hodnoceny jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je umístěna ve druhém patře Základní školy Fryčovická v Praze 9 – Letňany v prostorách, které splňují podmínky kladené v současné době na výchovně vzdělávací proces. Majitelem budovy je Městská část Praha 18, se kterou má gymnázium uzavřenou nájemní smlouvu. Škola má k dispozici 4 učebny a 2 kanceláře (kabinety). *Prostorové kapacity jsou dostatečné, avšak jejich charakter stěží pokrývá spektrum předmětů stanovených učebním plánem.* Počet kmenových učeben odpovídá počtu tříd ve škole, jejich velikost poměrně nízkému počtu žáků ve třídách. Učebny i školní chodba jsou upravené a vyzdobené nástěnkami a panely s výtvary žáků se širokou tematickou škálou a vysokou estetickou i výpovědní hodnotou. Žakovský nábytek je starší, ale vyhovující, sociální zařízení modernizované.

Na stejném patře se dále nachází dílna a 2 kanceláře používané základní školou, avšak provozy obou škol se prakticky neprolínají. Škola nemá žádné další odborné pracovny, knihovnu, studovnu, sportovní zařízení atd. Některá laboratorní a praktická cvičení z fyziky, chemie a biologie škola provádí v laboratořích Přírodovědecké a Matematicko-fyzikální fakulty UK Praha na základě dohody o zapůjčení. Pro výuku tělesné výchovy si škola pronajímá tělocvičnu a sportovní hřiště od základní školy a jednou týdně má na 1 hodinu pronajaty 4 dráhy v plaveckém stadionu Podolí.

Studenti si kupují vlastní učebnice podle seznamu uveřejněného vždy na začátku školního roku. V každé třídě je umístěna příruční knihovna se slovníky, atlasy, tabulkami a odbornou literaturou. Učební pomůcky jsou umístěny ve skříních v obou kancelářích (kabinetech), odkud si je vyučující do tříd donášejí. *Celkové vybavení školy vlastními pomůckami má pouze vyhovující úroveň.*

Vybavení výpočetní a audiovizuální technikou je následující: 6 počítačů a 2 notebooky umístěné v kabinetech jsou přístupné i žákům (pro výuku výpočetní techniky se přenášejí do třídy a na místě se zapojují do počítačové sítě), 2 datové a 1 zpětný projektor, televizor, video, DVD přehrávač, 3 radiomagnetofony, 3 diktafony, 2 barevné tiskárny, skener, kopírka. Pro používání dataprojektorů je veden plán.

Škola nemá žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, proto pro ně zvláštní učebnice a pomůcky nepotřebuje.

Materiálně-technické zázemí školy není širší veřejností využíváno.

Pro zlepšení stavu v oblasti materiálně-technických podmínek plánuje vedení školy v souvislosti s finanční situací nákupy dalších učebních pomůcek. Nejbližším cílem je vybudování počítačové učebny, v tomto směru bylo už zahájeno jednání s majitelem budovy o pronájmu další místnosti.

Materiální zázemí předmětů český jazyk a literatura a dějepis umožňuje vést výuku názorně. Žákům byly doporučeny vhodné učebnice, které měli k dispozici ve většině sledovaných hodin. Učebna s motivující výzdobou ve vztahu k hodnocenému předmětu ve škole zřízena není. Absence didaktické techniky v kmenových učebnách ztěžuje využívání ve škole dostupné menší sady audiovizuálních nosičů. Žákům i pedagogům slouží školní knihovna s tituly odborné i umělecké literatury, která je rozmístěna v učebnách a kabinetech vyučujících. Výuka předmětu fyzika probíhala v kmenových učebnách, které jsou však pro tento předmět didakticky zcela nepodnětné. Učební pomůcky byly donášeny z kabinetu, jejich kvalita a množství však byly na poměrně nízké úrovni.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti byly vzhledem k učebním dokumentům sledovaných předmětů dobré.

Vyučované obory

Ve škole se vyučuje studijní obor 79-41-K/804 Gymnázium – přírodovědné předměty s osmiletým studijním cyklem. *Vyučovaný obor je realizován v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol.*

Pro studijní obor škola používá učební dokumenty MŠMT ČR platné od 1. září 1999, tj. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem č. j. 20 594/99-22 ze dne 5. května 1999. Ředitelem školy vypracovaný učební plán upravený pro potřeby školy respektuje oficiální učební dokument. Disponibilní hodiny využívá ředitel školy k posílení přírodovědných předmětů. Jako volitelné předměty se od septimy vyučují matematicko-fyzikální a zeměpisný seminář. *Učební plán koresponduje s rozvrhem hodin a reálnou výukou.*

Pedagogická dokumentace (třídní knihy školního roku 2003/2004, 2004/2005, třídní výkazy tříd sekunda, kvarta, sexta, septima, protokoly o komisionálních zkouškách v roce 2003/2004, 2004/2005, protokol z přijímacího řízení 2003/2004, protokoly a výkazy o ukončování studia školního roku 2001/2002, zápisy z pedagogických rad 2003/2004, 2004/2005, personální dokumentace pedagogů, rozvrh hodin školního roku 2004/2005) *je řádně vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.*

Schválené učební osnovy jsou vyučujícími rozpracovány do osobních tematických plánů. Každý předmět má příslušným vyučujícím vypracovanou dlouhodobou koncepci předmětu s přesným rozvržením učiva pro jednotlivé ročníky. Kontrolní činnost pozitivně ovlivňuje naplňování učebních dokumentů, učební osnovy sledovaných předmětů byly plněny. Metodická činnost ředitele školy je na velmi dobré úrovni, své didaktické znalosti využívá v hospitační činnosti v dostatečné míře. Zjištěné nedostatky v pedagogickém procesu jsou následnými opatřeními odstraňovány. *Realizace vyučovaného oboru má velmi dobrou úroveň.*

Rozvrh hodin vychází z reálných možností a skladby úvazku vyučujících. Respektuje platnou právní normu včetně délky přestávek a zařazení denního počtu hodin. Pobyť žáka ve škole a jeho denní režim zachycuje *Řád školy*. Řád vymezuje úlohu školy, obsahuje body, co žák smí a nesmí, čemu se musí vyhnout a co za to očekává od dospělých. Řád má neotřelou formu a obsahově je poutavý. Denní režim žáka a jeho chování ve škole zachycuje *Vnitřní řád školy*, na jehož znění se podílela i žakovská samospráva – *kapitanát* (10 – 12 zástupců žáků). Kapitanát je složen ze dvou komor: studentské a pedagogické, řádné jednání kapitanátu se schází jedenkrát týdně a na konci každé výjezdové akce školy. Žáci vidí práci kapitanátu jako velmi přínosnou, váží si možnosti spolurozhodovat o dění ve škole. Domnívají se, že jejich úloha v kapitanátu byla v dřívějších dobách pevnější, v současnosti zde ztrácejí rozhodující pozici. Celkově žáci, se kterými během inspekce proběhla beseda, konstatovali, že si váží vstřícného přístupu pedagogů k nim, příjemné tvůrčí atmosféry ve škole a osobnosti ředitele. Ve škole vládne zdravé klima, žáci vystupují velmi slušně, umějí dobře argumentovat, hodnotit a sebehodnotit. Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího systému je výchovné poradenství včetně prevence sociálně patologických jevů, které vykonává mladá učitelka, jež nemá splněné požadované kvalifikační studium pro výchovné poradce. Jelikož se práci s mládeží věnuje i mimo školu, je její přínos této problematiky do školy přínosný. Škola metodami a formami práce, intenzivním individuálním přístupem, formou častých výjezdů a exkurzí i dlouhodobými praktickými činnostmi má dostatek prostoru vést žáky ke smysluplnému budoucímu životu pro sebe i druhé. Výchovná poradkyně - školní preventistka má zpracovanou koncepci *Protidrogová prevence* s uvedením konkrétních odborných

přednášek, zpracováním expedičních prací s touto tematikou, peer programů, exkurzí apod. Ředitel školy je s výchovnou poradkyní v neustálém kontaktu a má o této oblasti dokonalý přehled. *Takřka žádný výskyt výchovných problémů, ani sociálně patologických jevů je prezentací velmi dobré práce výchovného poradenství ve škole.*

K informovanosti žáků slouží nástěnky umístěné v prostorách školy. Žáci jsou denně informováni v rámci ranních shromáždění školní komunity, vzhledem k velikosti školy jsou v neustálém kontaktu s učiteli, kteří mají pevně stanovené konzultační hodiny. Rodiče jsou informováni prostřednictvím studentských průkazů, e-mailů, třídních schůzek. Problémy jsou ihned operativně řešeny. Ve škole je zřízena Rada školy. Škola má příkladně vedené webové stránky www.prirodniskola.cz. a každoročně vydává a distribuuje časopis s informacemi o škole. *Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy má velmi dobrou úroveň.*

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Plánování výuky je v souladu s obecnými zásadami vzdělávání a respektuje výchovné i vzdělávací cíle předmětu. V kontinuálně zpracovaném rozpisu učiva do jednotlivých ročníků jsou proporcionálně zastoupeny jazykové vzdělávání, komunikační výchova a literární vzdělávání a výchova. Učební látka je v plánech vhodně aktualizována a koresponduje s mezioborovými projekty školy. Ke kvalitě výuky přispívají plánované návštěvy výstav, filmových představení, exkurze apod. Cíle navštívených hodin byly stanoveny přiměřeně v návaznosti na předchozí učivo.

Vybavení a uspořádání esteticky upravených učeben umožňují plnit cíle výuky, přestože kmenové třídy neobsahují prvky podnětnosti ve vztahu k mateřskému jazyku. Ve sledovaných hodinách žáci pracovali nejčastěji s okopírovanými texty, obrázky a učebnicemi. Didaktická technika nebyla ve většině sledovaných hodinách využívána, což vzhledem k volbě metod a forem práce snížilo názornost a efektivitu výuky jen v malé části hodin.

Organizace, metody a formy sledované výuky odpovídaly koncepčním záměrům školy. Žáci byli vedeni k týmové spolupráci a řešení konkrétních úkolů. Proces učení provázely jejich praktické aktivity, které ve sledované výuce (v sextě) velmi vhodně navazovaly na společně navštívené filmové představení a výstavu. Z hlediska řízení výuky byly zaznamenány drobné organizační nedostatky, které spočívaly např. v nejasně formulovaném zadání práce nebo v nevytvoření vhodných podmínek pro prezentaci výsledků skupinové práce. Tím, že role vyučujícího jako organizátora výuky a jako zdroje informací byla vyvážená, dostali žáci ve většině navštívených hodin možnost hledat, objevovat a používat vlastní postupy řešení. Efektivita takto vedené výuky byla velmi vysoká, pracovní tempo přiměřené, vhodně stanovené cíle byly vždy naplněny při dodržení psychohygienických zásad. Zpětnovazební informace o míře zvládnutí nového učiva se vyučující často nedostalo, jelikož průběžné i závěrečné utřídění a zopakování nových poznatků do hodin obvykle zařazeno nebylo.

Významným motivačním stimulem byla pro žáky možnost zapojit se do výuky tvořivým způsobem. Využívání mezipředmětových vztahů, aplikované pojetí výuky i společné návštěvy kulturních akcí podnítily rovněž jejich zájem o vyučování. Aktivita žáků naopak klesala v tradičně pojatých fázích výuky, kterým scházela z hlediska názornosti potřebná materiální podpora.

Svým klidným, kultivovaným a otevřeným vystupováním vytvářela učitelka příznivé podmínky pro vzájemnou interakci. Žáci byli cíleně vedeni k písemnému i ústnímu vyjadřování svých názorů i pocitů z umělecké tvorby, které měli často možnost obhájit v krátké diskusi. K pozitivnímu klimatu výuky přispěly vzájemný respekt a tolerance k odlišnému vnímání a prožitkům z estetické tvorby. Ojedinele byly zaznamenány drobné kázeňské problémy

(např. nepozornost, nezáměr o spolupráci). V části jazykově zaměřených hodin scházely potřebný prostor pro nácvik a rozvoj komunikativních dovedností žáků (např. mluvní cvičení nebyla v navštívených hodinách zařazena). Úroveň verbálního vyjadřování žáků byla rozdílná, u části z nich se vyskytly stylistické neobratnosti a omezená slovní zásoba.

S malou frekvencí bylo prováděno průběžné i závěrečné hodnocení výkonů žáků a jejich podílu na dosažení stanovených cílů. Klasifikaci žáků provázela vyučující stručným zhodnocením jejich výkonů z hlediska obsahu výpovědí, avšak formě projevu byla věnována pozornost výrazně menší. K sebehodnocení byli žáci vyzýváni spíše ojediněle. Vzájemná hodnocení prováděli častěji, ale ze sledovaných vystoupení vyplynulo, že kritéria pro hodnocení obsahu a formy projevů nejsou zřetelně stanovena.

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve sledovaných hodinách předmětu český jazyk a literatura hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis

Plánování předmětu se vyznačuje vynikající koncepční prací jediné vyučující tohoto předmětu. Písemně je stanovena koncepce výuky pro nižší a vyšší třídy osmiletého gymnázia včetně obecných cílů, sledovaných činností a kompetencí pro žáky. Časově tematické plány krátkodobého charakteru jsou jasně vymezeny. Učební osnova předmětu je plněna, plán je respektován, návaznost probíraného učiva na předcházející byla zajištěna. Propracovaný pedagogický styl vycházel z dokonalé znalosti profilu absolventa gymnaziálního žáka a přímo odrážel stav třídy.

Věcná a odborná stránka výuky byla zajištěna pedagogicky a odborně způsobilou vyučující, jejíž práce se vyznačovala vysokou odbornou erudovaností a metodickou zručností, kterou sama uplatňuje při vedení seminářů didaktiky na vysokoškolské půdě. V rámci pedagogické praxe učila dvě ze sledovaných hodin studentka vysoké školy pedagogické, jejíž práci velmi pozorně hodnotila kmenová vyučující školy. V dějepisné hře v terénu byl hlavním protagonistou ředitel školy.

Estetická úroveň učeben vzhledem k probíraným tématům žáky nijak nemotivovala. Kmenové učebny zajišťovaly pouze standardní vybavení, chyběla audiovizuální technika. V hodinách bylo pracováno s nástěnnými mapami, školními odbornými učebnicemi, pracovními texty, historickými dokumenty. Náznornost vyučování doplňoval podpůrný materiál.

Výuka byla promyšlená, systematická, ve struktuře hodin na sebe jednotlivé složky logicky navazovaly. Vyučující zadávala problémové úkoly, kladla vyvozovací otázky, volila kooperativní formy práce po jasné porozumění dějinných souvislostí. V rámci předmětu byla navštívena připravená exkurze (expoziční v ČNB) a realizovaná poznávací dějepisná hra, která se odehrávala v historickém centru Prahy (Staré Město). Hra byla výborně připravena, zahrnovala komplexní činnosti, učila žáky pracovat v týmu, orientaci v pojmotvorné činnosti a historickém myšlení. Žáci se zabývali historickým i současným děním a zároveň zvolenými činnostními metodami se učili konstruktivně myslet. Vyučování se vyznačovalo rovnoměrným zastoupením frontální, skupinové a individuální práce. Psychohygienické podmínky byly respektovány, aplikované metody byly voleny účelně.

Vyučující využívali účelově připravenou motivaci. Ponejvíce pracovali s mezipředmětovými vztahy, aktualizací, úvahou, problémovými otázkami. Největším motivačním stimulem byla pro žáky historická hra v terénu historické Prahy, která preferovala týmovou práci s dokonale

provázanými mezipředmětovými vztahy.

Klima tříd, akceptování stanovených pravidel komunikace mezi učiteli a žáky mělo velmi dobrou úroveň. V rámci konkrétních úkolů stanovených v poznávací hře se žáci chovali dospěle a respektovali pokyny vyučujícího. Žáci dostávali dostatečný prostor pro argumentaci a vyjádření vlastního názoru. Především dopolední blok praktických činností v rámci předmětu využil prostor pro osobnostní a sociální rozvoj žáků, upevňoval jejich sebedůvěru a vedl je k vzájemné toleranci.

Práce žáků byla hodnocena, pojmenovány byly klady a zápory, které se během výuky vyskytovaly. Zkušební a opakovací otázky byly zaměřeny na pochopení širších souvislostí. Vyučující často oceňovali znalosti a odpovědi žáků pochvalou a povzbuzením. Hodnotící prvky bohatě ve výuce používané posilovaly sebedůvěru žáků. Vedle klasifikace v rámci podmínkového systému školy působilo lidské povzbuzení okamžitě a vytvářelo prostor pro uvědomění si vlastních hodnot jednotlivých žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve sledovaných hodinách předmětu dějepis hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika

Fyzika je ve škole vyučována v rámci 2 předmětů: fyzika (s dotací 2 hodiny týdně ve všech ročnících) a matematicko-fyzikální cvičení (volitelný předmět v septimě s dotací 2 hodiny týdně).

Hospitace proběhly pouze v předmětu fyzika, matematicko-fyzikální cvičení nebyla po dobu trvání inspekce vyučována. Ve škole je vyučováno týdně 10 hodin uvedených předmětů, hospitováno bylo v 6 hodinách.

Ve sledované výuce byly cíle výuky stanoveny uvážlivě a přiměřeně k současnému stavu tříd. Cíle hodin byly reálné a byly určeny zcela konkrétně. Učivo ve všech hodinách bylo v souladu s učebními osnovami a navazovalo na látku předcházející. Vyučující zpracovávají časově tematické plány, které vycházejí ze stanovených učebních osnov. Rozdíl mezi skutečností a těmito plány byl zanedbatelný.

Fyziku vyučují ve škole 2 učitelé, z nichž hospitováno bylo v hodinách obou. Oba vyučující jsou zcela kompetentní, vedli výuku věcně správně a s důrazem na praktické znalosti studentů. Dobrá připravenost vyučujících na výuku a jejich vlastní studium problematiky byly zcela zřejmé.

Materiální podmínky byly vzhledem k činnostem v hodinách na průměrné úrovni. Výuka teoretické fyziky i praktická cvičení probíhala v kmenových učebnách, které jsou pro fyziku zcela didakticky nepodnětné. V hodinách byly použity některé učební pomůcky, v hodinách praktických cvičení byly pomůckami vybaveny všechny skupiny žáků. Škola není vybavena na odpovídající úrovni co do množství a kvality učebních pomůcek, které by umožnily bezproblémovou výuku zmíněných předmětů. Všichni žáci mají příslušné učebnice fyziky, které však nebyly při sledovaných hodinách používány. Většina vyučování probíhala za užití tabule a křídly, didaktická a výpočetní technika používána nebyla.

Vnitřní členění hodin bylo obvykle zvoleno uvážlivě. Hodiny obsahovaly krátký úvod a zopakování dříve probrané látky. Hodnocení znalostí žáků nebylo prováděno. Následoval systematický frontální výklad s odkazy na praktické využití a někdy experimenty dokreslující vyloženou látku. Výklad i opakování vycházely ze zkušeností žáků, v práci se navazovalo na již známou látku, která byla funkčně i logicky propojována s novými poznatky. Výuka se nesoustřeďovala na pouhé konstatování faktů a jejich případné memorování, žáci byli výrazně vedeni k hledání souvislostí mezi jevy a jejich příčinami, ke schopnosti aplikovat nové

poznatky. Na konci některých hodin chybělo stručné shrnutí látky a závěr. V případě praktických cvičení po úvodu a výkladu úkolů cvičení následovala samostatná práce žáků. Role vyučujícího byla rozdílná – v teoretických hodinách pracoval zejména jako zdroj nových informací, v hodinách praktických cvičení působil více jako organizátor výuky. Zásady psychohygieny byly dodrženy, téměř ve všech hodinách bylo možné pozorovat chvílky relaxace. Tempo výuky bylo vždy přiměřené věku žáků, úrovni jejich vědomostí a situaci v hodinách.

Motivace a úspěšnost učení žáků byla ve většině hodin příkladná. Aktivita žáků byla proměnlivá: od poměrně vysoké (zejména v nižších ročnících) až k mizivé (při některých částech výkladu). Při praktických cvičeních bylo možné pozorovat týmovou spolupráci žáků.

Pravidla stanovená pro komunikaci mezi vyučujícími a žáky byla jejich většinou akceptována, někteří však reagovali živelně. Vystupování žáků bylo emotivní a jejich odpovědi spontánní. Tendence k upevňování sebedůvěry žáků a k jejich aktivizaci byly u vyučujících zřetelné, podobně zřejmé byly i prvky pasivní rezistence menší části žáků. Komunikační úroveň vyučujících a jejich interakce se žáky byla velmi dobrá, kvantita i kvalita komunikace žáků byla nedostatečná, větší péči je nutné věnovat nácviku souvislého mluveného projevu žáků.

Hodnocení vědomostí žáků ve sledovaných hodinách neprobíhalo. Klasifikace je ve škole prováděna na základě složení dílčích zkoušek a odevzdání samostatných prací (tzv. „podmínkový systém“). Formu hodnocení pochvalou či oceněním pokroku užívali vyučující jen málo. Počet známek zapsaných v žákovských knížkách byl poměrně vysoký.

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve sledovaných hodinách předmětu fyzika celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Žáci během svého studia plní tzv. podmínkový systém. Celoroční učební látka je rozpracována do jednotlivých dílčích požadavků – podmínek, jejichž zvládnutí předpokládá složení určitého počtu dílčích zkoušek (ústních či písemných), popř. odevzdání samostatných prací. Splnění podmínek je zaznamenáno do studentských průkazů. Na konci klasifikačního období jsou žáci řádně klasifikováni.

Žáci se velmi aktivně podílejí na projektech školy v rámci *Expedice*. Má mezioborový charakter, je zaměřena na sledování určitého zpravidla komplexního fenoménu (průzkum určitého kraje, sledování fragmentů minulosti v kontextu dnešního vývoje, hledání řešení konkrétních regionálních problémů atd.) a to ze všech hledisek, kterých jsou žáci schopni. Součástí práce je kontakt s obyvateli, odbornými pracovišti apod. Výzkumy směřují k hledání návazností a jejich syntézy, součástí je zpracování písemné práce a následně veřejné prezentace jak před rodiči a hosty, tak přímo v dotčené oblasti republiky.

Škola se v předešlých letech účastnila republikového komerčního testování. V rámci prevence sociálně patologických jevů procházejí žáci anketami, jež se zabývají touto problematikou.

Součástí *Výroční zprávy o činnosti školy školního roku 2003/2004* je vyhodnocení školních výjezdů a akcí. S výsledky anket vedení školy pracuje a na jejich základě připravuje další program školy.

Hodnocení výsledků vzdělávací a výchovné práce školy je systematické a s evaluačními nástroji škola dále pracuje.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy:

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byl celkově hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 10. ledna 2005 pod č. j. 31 278/04-21 je v souladu se Zřizovací listinou Soukromého reálného gymnázia Přírodní školy, o. p. s., a notářským zápisem NZ 375/96 a N 438/96 o sepsání zakládací listiny ze dne 27. prosince 1996.*
- *Řada aktivit žáků probíhá v rámci mezipředmětových činností školy (výjezdy, jednorázové projekty, Expedice atd.). ČŠI se zúčastnila tematických exkurzí spojených s tematickou hrou. Ředitel školy na těchto akcích školy sleduje nejen práci pedagogů, ale i úroveň znalostí, dovedností, návyků a postojů jednotlivých žáků. Zpětné vazby získané tímto způsobem jsou velmi efektivní.*
- *Zakončením a vyvrcholením každého školního roku je Expedice Přírodní školy, jedná se o pedagogicko-výzkumný projekt, začíná v polovině května přípravnou fází (teoretická příprava výzkumů), druhá fáze probíhá v terénu v prvních dvou týdnech měsíce června (vlastní výzkum v určené lokalitě), třetí fáze je vyhodnocující (obhajoby výzkumných zpráv a veřejná prezentace výsledků na vysokoškolské půdě koncem června), poslední část projektu probíhá na podzim následujícího školního roku (žáci představují výsledky své práce žákům základních a středních škol v regionu, kde výzkumy probíhaly). Výsledky studentských výzkumů jsou představovány i formou veřejné expozice (Mělnická radnice, klášter v Teplé).*
- *Škola udržuje velmi úzké kontakty s Matematicko-fyzikální fakultou UK – Katedrou didaktiky fyziky, Přírodovědeckou fakultou UK, Pedagogickou fakultou UK – Katedrou dějin a moderního vyučování, kde žáci prezentují výsledky studentských projektů pro rodiče a širší veřejnost. Jako ukázkou alternativních metod práce školy se uskutečnily prezentace výsledků Expedice 2003 pro posluchače Pedagogické fakulty.*
- *Součástí vyučování jsou úvodní soustředění žáků, pravidelné výjezdy s přesně stanovenými probíranými tématy s převážně přírodovědnou a ekologickou tematikou a exkurze. Aktivity probíhají jednak v rámci organizace vyučování, jednak ve volném čase žáků i učitelů (víkendy).*
- *Přírodní škola spolupracuje s Dětským domovem v Pyšelích, kde se třikrát až čtyřikrát do roka konají pravidelná setkání s připraveným programem pro chovance domova.*
- *Velmi efektivní způsob zjišťování kladů a záporů v práci školy přinášejí jednání školní samosprávy (viz Ústava Přírodní školy). Žáci umějí dobře pojmenovat problémy, pochválit pozitivní akce školy, jsou zvyklí argumentovat. Vzniklé problémy ředitel školy řeší.*

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina Soukromého reálného gymnázia Přírodní škola*, U nových vil 3, 100 00 Praha 10 ze dne 31. března 1993 včetně „Dodatku ke zřizovací listině“ s platností od 1. srpna 1995
2. *Výpis z rejstříku obecně prospěšných společností*, vydaného Městským soudem v Praze, oddíl O, vložka 17, s datem zápisu 20. únor 1997, vydaný dne 4. března 1997 pod č. j. 9182/97
3. *Notářský zápis NZ 29/97 a N 37/97* o sepsání změny citované zakladatelské listiny Soukromého reálného gymnázia Přírodní školy, o. p. s., ze dne 29. ledna 1997
4. *Usnesení o návrhu na zápis změny do rejstříku obecně prospěšných společností*, vedeného u Městského soudu v Praze, v oddílu O, vložce 17, ze dne 25. března 2004 (změna adresy)
5. *Notářský zápis NZ 375/96 a N 438/96* o sepsání zakladací listiny Soukromého reálného gymnázia Přírodní školy, o. p. s., ze dne 27. prosince 1996
6. *Rozhodnutí MŠMT ČR* o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 2005 ze dne 10. ledna 2005 pod č. j. 31 278/04-21
7. *Ústava Přírodní školy* ze dne 20. září 1993
8. *Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem* č. j. 20 594/99-22 ze dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
9. *Konkretizace Generalizovaného učebního plánu Soukromého reálného gymnázia Přírodní škola*, o. p. s. platný pro školní rok 2004/2005 schválený ředitelem školy dne 23. srpna 2004 (třídy sekunda, kvarta, sexta, septima)
10. *Konkretizace Generalizovaného učebního plánu Soukromého reálného gymnázia Přírodní škol* o. p. s. platný pro školní rok 2003/2004 schválený ředitelem školy dne 23. srpna 2003 (třídy prima, tercie, kvinta, sexta)
11. *Rozvrh hodin ve školním roce 2004/2005* s rozpisem zahájení a ukončení vyučovacích hodin vydaný dne 1. září 2004, *rozvrh hodin 2004/2005* ze dne 21. března 2005
12. *Třídní výkazy tříd* sekunda, kvarta, sexta, septima
13. *Třídní knihy školního roku 2003/2004* tříd prima, tercie, kvinta, sexta
14. *Třídní knihy školního roku 2004/2005* tříd sekunda, kvarta, sexta, septima
15. *Organizační řád školy* ze dne 25. srpna 2003
16. *Organizace pedagogického systému Přírodní školy* ze dne 30. srpna 2000
17. *Organizační struktura ve školním roce 2004/2005* ze dne 28. srpna 2004
18. *Klasifikační řád Soukromého reálného gymnázia Přírodní škola*, o. p. s. ze dne 30. srpna 2004
19. *Řád školy* ze dne 28. srpna 2004
20. *Dodatek ke školnímu řádu* ze dne 23. září 2004, *Dodatek ke školnímu řádu* ze dne 1. října 2004
21. *Desatero pro učitele; Desatero pro žáky*
22. *Plán práce na školní rok 2004/2005* ze dne 28. srpna 2004
23. *Pedagogický plán akcí* (1. a 2. pololetí školního roku 2004/2005), složka zhodnocení akcí
24. *Plán hospitační a kontrolní činnosti* pro školní rok 2004/2005
25. *Protokoly o provedených kontrolách, hospitační záznamy ředitele školy*

26. Zápisy z pedagogických rad školního roku 2003/2004, 2004/2005
27. Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků ze dne 30. srpna 2003
28. Protokol o přijímacím řízení ve školním roce 2003/2004 ze dne 15. dubna 2003
29. Protokoly o komisionálních zkouškách 2003/2004
30. Protokoly a výkazy o ukončování studia ve školním roce 2001/2002
31. Tematické plány učiva sledovaných předmětů pro školní rok 2004/2005
32. Koncepce výuky pro nižší a vyšší třídy osmiletého gymnázia z předmětů český jazyk a literatura, dějepis, fyzika
33. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti všech pedagogů sledovaných předmětů uvedených v předmětu inspekce
34. Seminární práce žáků ze školních let 2001/2002 až 2004/2005
35. Expedice Přírodní školy – pedagogicko-výzkumný projekt
36. Protidrogová prevence – koncepce pro školní rok 2004/2005
37. Doklady o spolupráci – s Matematicko-fyzikální fakultou Univerzity Karlovy Praha – Katedrou didaktiky a fyziky, Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy Praha, Pedagogickou fakultou UK Praha – Katedrou dějin a didaktiky dějepisu, s Dětským domovem Pyšely – korespondence
38. Podkladová inspekční dokumentace, dotazník pro ředitele školy
39. Inspekční zpráva čj. 010 841/00-5090 ze dne 26. května 2000
40. Protokol o kontrole čj. 01 1125/05-937 ze dne 17. února 2005

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání:

Vytyčené priority školy jsou uváděny do aktivního života prostřednictvím velmi mladého pedagogického sboru, který je pedagogicky zdatný a neváhá se zapojit do nadstandardních aktivit nad rámec osobního volna. Pro odborný růst všech pedagogických pracovníků jsou vytvořeny velmi dobré podmínky, mnozí z nich působí i na vysokoškolské půdě a poznatky z dalšího vzdělávání jsou postupně v pedagogickém procesu uplatňovány. Pedagogický sbor působí vyrovnaně, klidně a vstřícně, na jeho práci se pozitivně odráží značný vliv ředitele školy. Jeho charisma a zaujetí pro věc, nadšení pro cíle školy jsou pro pedagogy i žáky příkladem. Všichni učitelé i žáci mají vysoký stupeň sounáležitosti se školou. Organizační uspořádání je plně funkční, operativně reaguje na konkrétní potřeby školy. Informační systém je propracovaný, přizpůsoben aktuálním potřebám a provozu. Kontrolní systém je účinný.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání:

Škola sídlí v pronajatém křídle základní školy. Prostorové podmínky i vybavení školy umožňují plnit vzdělávací cíle, avšak škola nemá žádné odborné učebny včetně informační techniky. Žáci ve sledovaných předmětech byli vybaveni potřebnými učebnicemi a odbornými texty. Počet učebních pomůcek je omezený. Audiovizuální technika se musí přenášet do tříd. V materiálně-technickém vybavení má škola rezervy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání:

Velmi dobrá byla úroveň všech sledovaných předmětů, mezi převažující pozitivní faktory ovlivňující kvalitu výchovně vzdělávací práce patří zejména otevřený vztah pedagogů k žákům, podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků, možnost seberealizace, propojení teoretických vědomostí s praxí, využití aktivního prožitkového učení s respektováním individuálních potřeb. Výuka preferuje obsah, samostatnost v rozhodování, zodpovědnost za vlastní práci. Vyučování bylo vedeno s pedagogickým umem, ve vyučovacích hodinách bylo uplatňováno činnostní učení spojené s aktivitou žáka. Učitelé jsou odborně fundovaní, v oblasti metodiky využívají variabilnější formy práce a principy moderního vyučování. Rezervy se objevovaly v materiální podpoře sloužící větší názornosti výuky a v hodnocení a sebehodnocení žáků, které byly často opomíjeny.

Vývoj školy od poslední inspekce:

Škola velmi dobře plní účel, pro který byla zřízena. Jedná se o alternativní školu s pracovními kooperativními formami práce a praktickým přístupem k životu. Hodnocení personálních podmínek má vzestupnou tendenci, došlo ke stabilizaci mladého pedagogického kolektivu, jenž vede kreativní ředitel školy, charismatická osobnost. Průběh a výsledky vzdělávání mají nadále velmi dobrou úroveň. Škola se v uplynulém školním roce přestěhovala ze svého původního působiště v Praha 8 – (Dolní Chabry) do Prahy 9 (Letňan), kde působí v budově místní základní školy. Materiálně-technické vybavení školy má rezervy, které se řeší. Škola nabízí nadstandardní nabídku zájmových a volnočasových aktivit. Žáci se velmi aktivně podílejí na dění školy.

Hodnotící stupnice:

Vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	Vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako lepší než průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Iva Kadeřábková	I. Kadeřábková, v.r.
Člen týmu	Ing. Jan Kejklíček	J. Kejklíček, v.r.
Člen týmu	Mgr. Richard Spiegl	R. Spiegl, v.r.

V Příbrami dne 29. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce Příbram, ul. 28. října č. 24, Příbram VII, 261 02. . Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 6. května 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. František Tichý, ředitel školy	F. Tichý, v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	31. května 2005	b5-1089/05-5019
Školská rada	31. května 2005	B5-1089/05-5019

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
----	----	Připomínky nebyly podány.